

Щораз частіше відлітали у засвіти наші знайомі й незнайомі, друзі, рідні... Недавно несподівано відлетів у вирій мій близький шкільний товариш Петро Марфей, якого давно зазнав, як і багатьох інших, до Америки, де він провів більшу частину свого життя, здобув знання в науковому світі, працював професором біології в університеті в Олбани, Н.Й., там і відійшов життя. Ця коротка тліла кожно кому шанувати його пам'яті від імені багатьох його друзів, знайомих і рідних.

Світловол Петро Марфей народився в селі Кобаків на Київщині, дав рідного Черемошем, на Гуцульщині 1-го червня 1925 року. Батько його знався Михайлом, а мати Анна Осична Писля

закінчення місцевої народної школи він учився, починаючи від 1937 року, в І-й Академічній гімназії (Головній) у Львові, та закінчив її успішно матурою у травні 1943 року. Учився він дуже добре, постійно був один з першувих, а до прирідних здібностей долучалася ще й незвичайна пильність і точність. Знав а його з тих часів дуже добре, бо ми не тільки часто сиділи в одній класі, навіть в одній класі, а до того ще й мешкали в тій самій кімнаті в буд. "Рідної школи" ім. кардинала Сембратовича при вул. Зофії Хвилювської (тепер о. Миколи Вербицького) ч.9, у Львові. В бурі він брав участь у змаганнях шахів та різних спортах, таких як конанні м'яч, відбивання, пінг-понг, і т.п. Ми його товариші, часом "натягали" його за його гуцульське походження, а особливо за вимову м'якого "л", замість "д", але він все флегматично відбивався.

Після закінчення гімназії, вже під час німецької окупації, коли школа мистецтва тимчасово в колішній польській народній школі на площі св. Зофії (тепер пл. Івана Франка), Петро планував студіювати медицину на Львівському університеті, але впродовж Другої світової війни потрапив його в лапи І-ї дивізії "Галичина" Української Національної Армії, яка боролася проти московсько-більшовицького окупанта України та ставила собі метою стати зв'язкою зброй-

С.П. Марфей

них Сил незалежної України. Дивізії він перейшов медичний вишкіл та став санітарем, при чому достав великий досвід медичного обслуговування в надзвичайно важких фронтних умовах.

Опинившись після війни в Німеччині, Петро не гас часу, а продовжував студії свого улюбленого предмету, біології. Пригадує, що ще в другій класі гімназії у Львові, коли ми відвідували з класово Львівську Політехніку, в тому числі й хімію, лабораторію, він вже тоді твердо вирішив, що буде студіювати хімію. В 1947 році він виїжджав до Америки, де скоро закінчує школу на Вейкському університеті в Детройті та одержує ступінь бакалавра наук в 1949 році, магістра наук в 1952 році, і доктора філософії в 1956 році. Післядокторське стажування він проходив на Рокфеллерському університеті в Нью-Йорку в роках 1956-59. Після того працював співробітником дослідником, а тоді директором біохімічної лабораторії ім. Вокера при Масчусетському шпиталі очних і внутрішніх хвороб у Бостоні (1959-67 рр.). Згодом став професором - доцентом біохімії Державного університету штату Нью-Йорк в Ол-

бані від 1967 до свого відходу на пенсію в 1992 році.

Викладав він біохімію харчування і його лекції користувалися великою популярністю; на них регулярно було присутніх до 500 студентів. Петро, між іншим, дослідив, що хліб траїть багато із своїх поживних цінностей, коли його випікають на тостері. Реагент Марфей значно полегшує виконання оптичних ізомерів амінокислот. Результати досліджень Петра були опубліковані у спеціалізованих біохімічних наукових журналах.

Петро був членом Американо-українського товариства біохіміків, Американо-українського товариства розвитку науки, Королівського данського біохімічного товариства, товариства Сігма Хі, стипендіатом Американської Національної фундації науки, Бостонської медичної фундації і інших. Від своєї другої дружини Анни Кристенсен, данки з походження, мав двох дітей: Йогана і Кристину. Залишилася також внучка Бриттані. Кошиля його дружина має намір повернути його прах на Україну, в рідне село Кобаків, де спочивають його родичи, на ту Україну, про яку він ніколи не забував і про яку мріяв та самостійно хотів він все ж докопався.

В імені своїх Кошильних товаришів, приятелів, друзів, знайомих і побратимів по зброї - прощайте Тебе, Дорогий Друже Петре, у Твоїй мандрівці у вічність. Нехай Твої земля буде щасливою! — Ред.

Володимир Микунда

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ
У закінченні статті Миколи Руденка, "По лету ножа", "Свобода", ч. 234 19-го грудня і, р.) оставши шість рядків на стор. 3-й треба переставити на початок тієї ж колонки. — Ред.

Іван Огірко

ПОЧАТКИ ХРИСТИАНІВ В УКРАЇНІ

Київ, 1993 — 128 с.

Ціна \$5.35 + \$1.00 за пересилку

Унікальне малоформатне київське видання, призначене переважно для бібліотек, колекціонерів, ушушувальників вишуканого друкованого слова та висококультурного поінформованого оформлення.

Чек або грошовий переказ просимо прислати на адресу:

СВОБОДА BOOKSTORE

30 Montgomery Street

Jersey City, NJ 07302

Мешканці Нью-Джерсі можуть додати 6% податку

Банк „Певність” у Чикаго здобуває Філадельфію

Вже від деякого часу поповнялися у нашій пресі повідомлення про майбутній стан української швидкої у Філадельфії, який загрозив збувати ліквідація та передачу у чужі руки. Щоб не допустити до цього, дирекція банку „Певність” у Чикаго у співпраці з громадою у Філадельфії рішуче перебрала установа під свій заряд, створюючи в цей спосіб свою нову філію під назвою „Певність”.

Цей крок виконує і порятунку громаді Філадельфії з відкриттям філії, яка великою частотою в офіційному відкритті цієї філії, як також посвяченні нового власного будинку, що відбулося 19-го листопада цього року. Більш 250 осіб зібралися цієї гарної суботи в новому будинку філії, де були учасниками й посвячення священнослужителями наших о. Церков та офіційного відкриття.

У попередніх годинах в ЮКЦентрі відбулося з цієї нагоди прийняття, в якому взяли участь понад 350 осіб. У своїх виступах представники української громади Філадельфії відзначили владність дирекції банку „Певність” в Чикаго, а зокрема його президентів і дирекцію.

Чикагська громада з приводу відкриття цієї філії, хоча далеко від нас, складала дирекції банку „Певність”, а зокрема президентів Ю. Кулясові, ширі гратуляції за багаторічний успішний розвиток цієї фінансової організації на користь швидкої української громади.

Л. І. Б.

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1994 року кімнеться 30-го грудня 1994 року. Тому аплікації нових членів приймає Головна Канцелярія тільки до 30-го грудня 1994 року.

Доподіть всі старани, щоб виконати свої квати та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 30-го грудня 1994 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

ПОВІДОМЛЕННЯ Членам і Відділцям УНСоюзу

Повідомили Членів і Відділцям УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати в банках гроші, одержані від Відділцям.

не пізніше, як вповудне 30-го ГРУДНЯ 1994 РОКУ

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути записані на 1994 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вчасно, платити в цьому місяці: квітневському, а всі Відділцям УНСоюзу вислати розписання і гроші так скоро, щоб вони наслиди до Головної Канцелярії не пізніше як у П'ЯТИНИЦЮ, 30-го ГРУДНЯ 1994 року до пошлуду.

Звертається увагу на те, що Відділці, які спізнаються з приспикою оплати, будуть подані як довжиків в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

В Чикаго відзначили листопадів роковини

В неділю, 6-го листопада, українська громада міста Чикаго відзначила 76-ті роковини пропам'яті днів Листопадового Зриву.

Відзначення ті роковини в митингу, робили це завжди з нірою, що діло, розкошує героїми Листопадового Чину, одного дня учасність за звершенням великої мети; сьогодні, як мета стала досягнутою і Україна вже вітшається своєю державністю, громада не незалежність, громада тим більше не забуває того великого Чину, що його доконали відважні сини західної вітки України, 1-го листопада 1918 року із зав'язанням та відвагою взяли собі ставити підвалини державної життя на західних українських землях.

Саме в цьому ділі, відкриваючи цюгорічні святкування, заступник голови Ілліноської Відділу УК-КА Іж. Лев Бондар назвав пропам'яті Зрив 1-го листопада у Львові кузено, який гартував душу наступних поколінь, а події визвольної боротьби того часу — ріллено, в якій посягне в митингому зерно остаточно дано бажаний діл, який як 24-го серпня 1914 року.

Центрою святкування Листопадового Чину відбулися у формі святкового концерту в залі святої св. о. Миколая. Концерт започатковано анілем комбатівських та молодеческих організацій. Після його відкриття відбулося тономію був інструмент Олексія Розак-Луценко, яка гарно виконала на бандурі дві пісні. Відтак юнак Богдан Васильєв продекларував вірш „Листопадів рік 1918 року” Миколи Галицького.

Програму концерту продовжували учні української катедральної школи св. о. Миколая під проводом учительки Слави Прісін. Вони виконали ряд пісень, переплітаючи їх солоними та збірними рецитациями. Солістами в піснях та рецитациях були: Іванка Брані, Діана Вруська, Ліда Галицька, Олена Дрозд, Катерина Євжєвська, Андрій Лунач, Губіш, Дам'ян Галушка, Микола Роберт та Ярослав Хилік. Як можна було відзначити, діти внесли в програму молодечий ентузіазм, послилиши ним святковий настрій присутніх.

Святкове слово вголосі вийшли громадські діячі: д-р Маріол Харченко. Він проаналізував історичне тло, на якому розвивалися події Листопадового Чину, відмічавши незацікавленість, а то й неприхильність тодішнього політичного світу до державних аспірів українського народу. Він також зверну увагу на короткотривалість польської політики, бо замість стати до спільного українсько-польського проекту проти більшовицької, полки повли загарибницький настрій на Україну.

Наступною точкою концерту був виступ скрипки Олени Гірної при фортепіано супроводі мр. Наді Савин-Вірнішанської. Скрипка виконала з чуттвом „Пісню” А. Штогренка та „Чабарську” С. Люкевича.

Листопадів святкування закінчилися виконанням вокального хору „Сурма” під диригентурою проф. Романа Андрушака та при фортепіано супроводі д-ра Катерини Кішких хор дуже гарно заарепрезентував, виконуючи такі пісні: „Стрілецький загін” (слова Григорія Тарасовського), „Засяло сонце золоте” — муз. І. Недільського. Виступ хорістуси сприйняли з великим захопленням, наділяючи його дісно рисини описками.

Відзначили національного гімну закінчено святкування 76-річчя Листопадового Чину.

Лу-К-а

ВІДИЙШИ ВІД НАС

ІВАН ПОЗОВЧУК член УНС Відділу 171-го в Детройті, Сінт-І. М. Маріяна Шашевська в Гентері, Мінн. номер 25-го травня 1994 року на 83-му році життя. Мр. 1910 року в Україні. Членом УНС став 1947 року. Залишив у світу дружину Розалію і дочку Ольгу з родинною. Похований на цвинтарі Resurrection, Gardfield, Mt. Clemens, MI.

Вічна Йому Память!

Галина Тетерська, секрет.

ФЕДІР ОШЕНКО член УНС Відділу 114-го в Детройті, Сінт-І. М. Ді. номер 2-го травня 1994 року на 21-му році життя. Мр. 28-го листопада 1972 року. Залишив у світу жінку Лебеду і дочку Діану. Похований відбав 5-го серпня 1994 року на цвинтарі St. Michael's Park, в Норт Арлінгтоні, Н.Д.

Вічна Йому Память!

Генерофа Крива, секрет.

БАРБАРА ГОМЕНЮК член УНС Відділу 171-го в Детройті, Сінт-І. М. Ді. номер 2-го травня 1994 року на 21-му році життя. Мр. 28-го листопада 1972 року. Залишив у світу жінку Лебеду і дочку Діану. Похований відбав 5-го серпня 1994 року на цвинтарі St. Michael's Park, в Норт Арлінгтоні, Н.Д.

Вічна Йому Память!

Генерофа Крива, секрет.

Ольга Березина, секрет.

ІВАН ШЕЗУРЕК член УНС Відділу 178-го в Детройті, Сінт-І. М. Ді. номер 2-го травня 1994 року на 21-му році життя. Мр. 28-го листопада 1972 року. Залишив у світу жінку Лебеду і дочку Діану. Похований відбав 5-го серпня 1994 року на цвинтарі St. Michael's Park, в Норт Арлінгтоні, Н.Д.

Вічна Йому Память!

Генерофа Крива, секрет.

ЕМІЛІЯ Ф. РУПРЕХТ член УНС Відділу 226-го в Детройті, Мінн. номер 2-го травня 1994 року на 89-му році життя. Мр. 28-го серпня 1904 року в Фінляндії, Швеція. Членом УНС став 1950 року. Залишив у світу дочку Шпрі Каріну, онку Дональда і Генерофа. Похований відбав 13-го травня 1994 року на цвинтарі Глен Іван Маккарілл Парк, Піоніа, Мінн.

Вічна Йому Память!

Степан Федік, секрет.

СТЕПАН ПАВЛИШИН член УНС Відділу 224-го в Детройті, Сінт-І. М. Ді. номер 2-го травня 1994 року на 79-му році життя. Мр. 1914 року в Україні. Членом УНС став 1978 року. Залишив у світу дочку Лебеду і дочку Ольгу. Похований відбав 13-го травня 1994 року на цвинтарі святого Духа в Гентері, Мінн.

Вічна Йому Память!

Роскоф Б. Ірза, секрет.

Ольга Березина, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

Степан Федік, секрет.

ПІД ЯЛИНКУ
January 3-17, 1995
\$1350
POMIDA Хмари в Україні
\$570
DIASPORA ENTERPRISES INC.

meest-karpaty
ПОСЛАННЯ В УКРАЇНУ
1-800-265-7189
Meest-Karpaty, 120 Runnymede Rd., Toronto, Ont. M6S 2Y3 Canada
Tel: (416) 781-9105

UKRAINE
NEW VIDEO TAPES
from Ukraine - 25 selections
Buy Top Quality Buy APON
Video and Audio Tapes from
The Exclusive Representative of
Ukraine in U.S.A. and Canada
Write or call for free catalog to:
Apon Record Company, Inc.
P.O. Box 3082
Long Island City, N.Y. 11103
Tel: 718-721-5599

КОБЗА
ДІЛОВИЙ ЗВ'ЯЗОК з УКРАЇНОЮ ВІД 1988 р.
130,000 пачок доставлено в Україну
ПОСЛУГИ
• пересилку пачок
• передачу грошей
ХАРЧОВІ ПАЧКИ → (ціна включає доставку в Україну)
Мука 50 кг 10 кг
Цукор 25 кг 10 кг
Рис 25 кг 10 кг
Олія 3 л 3 л
Маргарина 2 кг 2 кг
М'яси виробні 4 кг 2 кг
Каша розварена 200 г 200 г
Пиріжки до зупи "Vegeta" 500 г 500 г
Конденсоване молоко 770 г 770 г
Зелений горошок 800 г 800 г
Вага: 130.5кг 286 ф
Ціна: \$138\$ US/\$100\$ CAN
Вага: 51.5кг 113 ф
Ціна: \$110\$ US/\$100\$ CAN
ДРУКАРНЯ
З власної друкарні в Україні пропонуємо:
• Практичний словник синонімі української мови
• Секрети української мови
• Календар 2т.
• Нариси з історії Філософії на Україні
• Імунологія
• Основи Хірургії 2т.
• Основи медичних знань за Давидом 2т.
• За рік 1912-й. Білшовицькі в Києві
Понад 60 книжок надруковано. За каталогом звертайтеся до КОБЗИ
KOBZA Inc.
100 The East Mall, #10, Toronto, Ont. Canada, M8S 5X2
Tel: 416-253-1671, Fax: 416-253-9515

UKRAINE
NATIONAL DANCES
APON-7791

ПОЧАТКИ ХРИСТИАНІВ В УКРАЇНІ
Київ, 1993 — 128 с.
Ціна \$5.35 + \$1.00 за пересилку
Унікальне малоформатне київське видання, призначене переважно для бібліотек, колекціонерів, ушушувальників вишуканого друкованого слова та висококультурного поінформованого оформлення.
Чек або грошовий переказ просимо прислати на адресу:
СВОБОДА BOOKSTORE
30 Montgomery Street
Jersey City, NJ 07302
Мешканці Нью-Джерсі можуть додати 6% податку

СВОБОДА BOOKSTORE
30 Montgomery Street
Jersey City, NJ 07302

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ В „СВОБОДІ”
Адміністрація „Свободи” запрошує Читачів, Установ, Організацій, Товариств, Професіоналів, Купити і все Громадянство передати свої традиційні святачні привітання у збірнику Різдвяного числі, що зайдуть у наглядний закупини світу.
Великий тираж „СВОБОДИ” та відповідний зміст збірного святачного числа, надають таким побажанням окремої вагомості і значення.
ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ
1 шль через 1 шпальту \$ 8.00
1 шль через 2 шпальти \$ 12.00
2 шль через 2 шпальти \$ 24.00
3 шль через 2 шпальти \$ 36.00
4 шль через 2 шпальти \$ 48.00
5 шль через 2 шпальти \$ 60.00
6 шль через 2 шпальти \$ 72.00
та в інших розмірах.
ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —
за старим стилем до 17-го грудня 1994 р.
При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРИ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скорше надійшли свої замовлення.
Зголошення святачних побажань, РАЗОМ з ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, заложно від величини оголошення, надсилають до:
„СВОБОДА”
30 Montgomery Street — Jersey City, N.J. 07302
ATT: ADVERTISING DEPT.

ПІЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТИЧНИЙ
Займається похороном в БРОКХ, BROOKLYN, NEW YORK, BROOKLYN
ЛЮС НАЙТО — директор
Романа ДМИТРИЯ
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568